

بسم الله الرحمن الرحيم

El-Raye Gazetesi

El-Burhan'ın Türkiye Ziyareti, İktidarını Pekiştirmeye ve Amerika'nın Planını Uygulamaya Yönelik Bir Görevlendirmedir

Hizb-ut Tahrir / Sudan Vilayeti Medya Bürosu Üyesi Üstad İbrahim Müşerref'in Kaleminden

Sudan Geçiş Dönemi Egemenlik Konseyi Başkanı Abdulfettah el-Burhan'ın Türkiye'ye yaptığı son ziyaret, siyasi çevrelerde geniş çaplı bir tartışma başlattı; bazıları bu ziyareti bölgesel işbirliği ve desteğin güçlendirilmesi yönünde atılmış bir adım olarak görürken, bazıları ise savaşın gidişatı ve Sudan'da kötüleşen kriz üzerinde sınırlı etkisi olan bir protokol hamlesi olarak değerlendirmektedir. (El Cezire Net)

El-Burhan'ın Türkiye ziyareti, Sudan ordusu, Hızlı Destek Kuvvetleri ve müttefikleri Sudan Halk Kurtuluş Hareketi-Kuzey'in askeri operasyonları askıya aldığına, Kordofan bölgesinde zaman zaman vurkaç saldırılarının yaşanmasının yanı sıra çatışmayı sona erdirmek için 12 Eylül'de Mısır, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Amerika'dan oluşan Amerikan "Dörtlü"nün sunduğu yol haritasını kabul etmesi için Sudan hükümetine yönelik uluslararası baskıya tanık olunan bir zamana denk gelmiştir. Zira Hartum, Hızlı Destek Kuvvetleri'ne verdiği destek nedeniyle Abu Dabi'nin katılımını reddetme konusunda ısrar etmektedir. Ayrıca Hızlı Destek Kuvvetleri ile herhangi bir ateşkes kabul edilmemesi yönünde de iç baskı söz konusudur.

El-Burhan'ın on gün içinde üçüncü durağı olan Türkiye'nin başkenti Ankara, aynı ayın 15 ve 18'inde el-Burhan'ın Riyad ve Kahire'yi ziyaret etmesinin ardından 25 Aralık'ta gerçekleşmiş olup bu yurtdışı turu, Hartum üzerindeki artan dış baskı ve ülkenin batısı ile doğusunu birbirine bağlayan Kordofan bölgesindeki ordunun sahadan geri çekilmesi ortamında gerçekleşmiştir. Kayda değer ki Türkiye, Sudan'a güvenlik ve savunma alanlarında kapsamlı destek ve yardım sağlamaya durdurmamıştır. Zira bu konuda iki ülke arasında anlaşmalar mevcuttur.

Toplantının ardından Türkiye Cumhurbaşkanlığı, Türkiye ile Sudan arasında ticaret ve tarımdan savunma sanayii ve madencilik alanlarına kadar birçok alanda işbirliğinin güçlendirileceğini açıklayan bir bildiri yayınladı. Açıklamada, Türkiye'nin, daha fazla insani yardımlar sağlamak yoluyla insani krizle karşı karşıya olan Sudan halkının ihtiyaçlarını karşılamaya devam edeceğine dikkat çekilmiştir.

Resepsiyon merasimine Türkiye tarafından, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Savunma Bakanı Yaşar Güler, Tarım Bakanı İbrahim Yumaklı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı İbrahim Kalın ve Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün'ün katıldığı gözlemlenmiştir.

Geçiş Dönemi Egemenlik Konseyi Başkanı'na Dışişleri Bakan Vekili Muaviye Osman Halid, Genel İstihbarat Servisi Başkanı Korgeneral Ahmed İbrahim

Mufaddal ve Savunma Sanayii Genel Müdürü Korgeneral Mirgani İdris eşlik etmiştir.

Karşılama merasiminin ardından, iki ülkenin liderleri ikili bir toplantı gerçekleştirmiş olup akabinde iki ülke heyetleri arasında bir çalışma yemeği düzenlenmiştir (El Cezire, Anadolu Ajansı); burada el-Burhan, Sudan ve Türkiye'nin daha önce mutabakat ve işbirliği memorandumu imzaladığını ancak bunların uygulanmasının yavaş olduğunu belirterek, mevcut ziyaretinin birçok alanda işbirliğinin güçlendirilmesini güvence altına alan mekanizmalar oluşturduğuna işaret etti. Türkiye'nin dünya çapında birçok krizde barışın sağlanmasında üstlendiği rol ışığında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan Sudan krizine çözüm bulunmasına yardımcı olmasını talep ettiğini belirtti. El-Burhan, ziyaretinin hedeflerinden birinin, değerli bir model olarak gördüğü Türkiye'nin "Terörsüz Türkiye" projesi çerçevesindeki deneyiminden istifade etmek olduğunu vurguladı.

Ekonomi bağlamında el-Burhan, Sudanlı yetkililerin Türk işadamlarının Sudan'a girişini kolaylaştırmak için vize şartlarının kaldırılması konusunda istişarelerde bulunduğunu belirterek, ülkesinin bir sonraki aşamada yeniden yapılanma, altyapı rehabilitasyonu ve enerji sektörü alanlarında Türkiye'nin yeteneklerine ihtiyaç duyduğunu vurguladı.

El-Burhan, Sudan'daki savaşı durdurma çabalarına ilişkin olarak, savaşı durdurmak için çabalar ve girişimlerden bahsedildiğini, ancak "milis" (Hızlı Destek Kuvvetleri) olarak tanımladığı grupların ve bunların arkasındaki kişilerin varlığının bunun gerçekleşmesini engellediğini belirterek, bu kuvvetlere silahlarını bırakmaları çağrısında bulundu.

Sudan Egemenlik Konseyi'nin "başlangıcından beri savaşı sona erdirmeye çalıştığı ve öne sürülen tüm girişimleri kabul ettiği ancak karşı tarafın reddettiği" eklemesinde bulunarak, savaşın bugün sona erdirilmesinin mümkün olduğunu, ancak Sudan'ın taleplerinin, başta Hızlı Destek Kuvvetleri'nin silahsızlandırılması, belirli yerlerde toplanması, ardından da işlerinin gözden geçirilmesi olmak üzere 2023 Cidde Anlaşması'ndan bu yana değişmediğine dikkat çekmiştir.

El-Burhan, çözümün "Sudanlılar arasında" olması gerektiği gibi siyasi çözümden önce askeri durumun çözülmesi gerektiğini vurgulayarak, çözümlerin birleştirilmesinden bahsedenlerin Hızlı Destek Kuvvetleri'nin varlığının devamından çıkarları olduğunu ifade etti.

Aynı bağlamda el-Burhan, Sudan'ın Suudi Arabistan, Mısır ve son zamanlarda ABD yönetiminin niyetlerine ve Sudan'ın içinde bulunduğu çıkmazın çözülmesine ve çözümün gelecekte sürdürülebilirliğinin sağlanmasına katkıda bulunma yeteneklerine güvendiğini söyledi.

Son olarak el-Burhan, ABD Başkanı Trump'a şu çağrıda bulundu: "Başkan Trump bu yıl barış adamı olmak istiyorsa, Sudan meselesine bakmalı ve bunu çözmelidir. Ona şunu söylüyoruz: Bunu yapabilirsiniz. (TRT Arabi)

Görünen o ki Burhan'ın Ankara ziyareti, -ara vermeden- Amerika'nın sağmal ineği Suudi Arabistan ve Trump'ın gözde diktatörü Mısır Devlet Başkanı Sisi'yi

ziyaretinin bir uzantısıdır. Riyad ziyareti siyasi meşruiyetin ve müzakere yolunun kapısını temsil ederken, Kahire ise güvenlik ve egemenliğin derinliğini temsil etmektedir; Suriye ve Lübnan'da bölgesel bir aktör olan Ankara ise Amerika'ya Burhan için ek bir hareket alanı sağlamakta ve ona Sudan halkının geçmiş yenilgileri unutulmasını ve şu anda askeri operasyonları durdurmasını sağlayacak bir koz vermektedir. Yani el-Burhan, iki hükümet ve iki orduyla Libya senaryosunu oynayarak Amerika'nın Darfur'u bölme planını uygulamaktadır. İşte bu yüzden askeri operasyonlar durdurulmuştur. Zira insanlara savaşın devam ettiği yanılsamasını verecek eylemler gerekiyordu ki böylece insanlar, Burhan'ın etrafında kenetlensin ve popülaritesini kaybetmesin.

Bu yönetici kılıklı kişiler, siyasi çalışmaya benzeyen mekik diplomasisi yürütüyorlar, ancak siyasi çalışmadan ve devlet adamı vasfından çok uzak kişilerdir; çünkü onlar, kâfir Batı'ya hizmet eden işlevsel devletlerdeki ajanlardır. Çünkü devlet adamı, ümmetinin işlerini gözetir ve yalan ve aldatma nedir bilmez, aksine peygamberlerin yaptıklarını yapar. Zira Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ تَسُوسُهُمُ الْأَنْبِيَاءُ، كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ خَلَفَهُ نَبِيٌّ، وَإِنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي، وَسَتَكُونُ خُلَفَاءُ فَتَكْتُمُونَ، قَالُوا: فَمَا تَأْمُرُنَا؟ قَالَ: فُوا بِبَيْعَةِ الْأَوَّلِ، فَالْأَوَّلِ، وَأَعْطَوْهُمْ حَقَّهُ نَبِيٌّ، فَإِنَّ اللَّهَ سَائِلُهُمْ عَمَّا اسْتَرْعَاهُمْ** **İsrailoğulları, Nebiler tarafından siyaset ediliyordu (yönetiliyordu). Bir Nebi vefat edince, bir diğer Nebi ona halef oluyordu. Artık benden sonra Nebi yoktur. Halifeler olacak da çoğalacaklardır. Dediler ki: Öyleyse bize ne emredersiniz? Dedi ki: Önceki ilk biatinıza sadakat gösterin ve onlara haklarını verin. Muhakkak ki Allah, yönettikleri hakkında (ne yaptıklarını) onlara soracaktır.”**

Kaynak: [El-Raye Gazetesi - 582. Sayı - 14/01/2026](#)